

Загальна інформація про проект USAID АгроІнвест

USAID АгроІнвест - це проект технічної допомоги, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Метою проекту є сприяння відновленню економічного піднесення в сільськогосподарському секторі України на основі розвитку конкурентоспроможного агробізнесу різних організаційно-правових форм та масштабів. Проект ставить за мету сприяти зміцненню експортного потенціалу України як учасниці глобальної ініціативи з забезпечення продовольчої безпеки. Проект також покликаний допомогти українським селянам краще розуміти та захищати свої права на землю і продумано розпоряджатися своєю власністю для зміцнення добробуту своїх сімей та України в цілому.

Проект USAID АгроІнвест працює в трьох напрямках:

1. Підтримка стабільного законодавчого середовища, що сприятиме розвитку ринкової економіки

Проект USAID АгроІнвест бере участь у розробці стратегії ринкових реформ, що відповідає вимогам СОР, і працює над реалізацією цієї стратегії спільно з урядом України і громадськими організаціями. Проект підтримує розвиток галузевих асоціацій, які сприятимуть реалізації ключових реформ, з тим щоб вони могли ефективно впливати на політику, а також здійснює програми підвищення правової обізнаності, щоб допомогти громадянам краще розуміти і захищати свої права на землю.

2. Стимулювання доступу аграріїв до фінансування

Проект USAID АгроІнвест допомагає малим і середнім виробникам (МСВ) отримати доступ до фінансових послуг. Він працює з фінансовими установами, постачальниками матеріально-технічних ресурсів, техніки та обладнання, переробниками, трейдерами та іншими учасниками ланцюжка доданої вартості, підтримуючи розширення лінійки доступніших фінансових продуктів, що враховують потреби сільгосптоваровиробників.

3. Сприяння розвитку ринкової інфраструктури для МСВ

Проект USAID АгроІнвест сприяє зміцненню організацій виробників і кооперативів, а також створює й розвиває ефективні маркетингові канали для МСВ. Проект надає допомогу підприємствам і некомерційним організаціям з метою розвитку оптових та/або регіональних ринків, а також розбудови ринку послуг й інфраструктури, включаючи створення потужностей для зберігання продукції в охолодженому стані, сортування й пакування.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Вісник Проекту USAID АгроІнвест

Травень 2015 року

Новини Проекту	2
Семінар з питань правового регулювання оренди земель сільськогосподарського призначення, Тернопільська область	2
Радіопрोगрама «Моя земля – моє право»	2
Навчання формальних та неформальних лідерів та лідерок сільських громад щодо гендерної інтеграції в процеси мобілізації сільських громад, Полтава, Херсон	2
Тренінгова програма «Організація сімейних кролеферм» для малих сільгоспвиробників – членів партнерських кредитних спілок», Харківська, Рівненська, Львівська, Хмельницька області	3
Радіопрोगрама «Моя земля – моє право»	4
Практичні заняття з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Тернопільська, Рівненська, Кіровоградська, Черкаська, Херсонська області	4
Agri Invest Forum – 2015, Київ	5
Радіопрोगрама «Моя земля – моє право»	6
Інформаційний ярмарок – 2015 у Верховній Раді України, Київ	6
Круглий стіл «Ринок землі в Україні та стратегія збуту плодоовочевої продукції – кореляція», Херсон	7
Інформаційний захід серії «Університетські дні USAID», Херсон	7
Панельна дискусія «Як і коли скасовувати мораторій на продаж землі сільськогосподарського призначення?», Київ	8
Панельна дискусія щодо перспектив роздержавлення держпідприємств, Київ	9
Агродебати на тему «Якість засобів захисту рослин на вітчизняному ринку», Київ	9
Віізне засідання фокус-групи з обговорення реалізації державної політики у сільськогосподарському секторі на регіональному рівні, Тернопільська область	10
Радіопрोगрама «Моя земля – моє право»	11
Круглий стіл «Соціально-економічні наслідки запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення», Київ	11
Засідання Координаційної ради Аналітичної платформи АПК, Київ	11
Земельні агродебати, Київ	12
Форум донорів із залучення і реалізація інвестиційних проектів міжнародної технічної допомоги для розвитку аграрного сектору Херсонщини, Херсон	13
Тренінг «Впровадження кредитного продукту «Енергозбереження». Кредитування фермерів та сільгоспвиробників», Львів	14
Тренінг «Ефективне партнерство: сучасні технології виробництва соняшника, фінансова підтримка, технічна допомога», Львівська область	14
Наступні події	15
АгроІнвест у ЗМІ	19
Інформаційні матеріали Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань	20

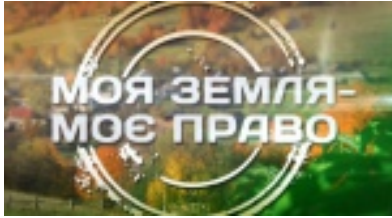
Семінар з питань правового регулювання оренди земель сільськогосподарського призначення, Тернопільська область

3 травня 2015 року партнер Проекту USAID АгроІнвест – Спілка власників землі (м. Тернопіль) – провела виїзний навчальний семінар для власників землі села Колодіївка

Підволочиського району Тернопільської області. Тема семінару: «Правове регулювання оренди земель сільськогосподарського призначення». Участь у заході взяли по-

над 200 осіб. Партнерами заходу виступили ТОГО «Інститут права» та ТВ ВГО «Асоціація платників податків України в Тернопільській області».

Радіопрোগрама «Моя земля – моє право»

5 травня 2015 року на 1-му Національному радіо-каналі, в програмі «Колос» вийшла в ефір чергова радіопрোগрама «Моя земля – моє право».

Випуск був підготовлений у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за

сприяння Проекту USAID АгроІнвест.

Тема випуску: «Чи буде оподатковуватися нежитлова нерухомість українських селян?».

Для довідки:

Радіопрোগрама "КОЛОС" готується в рамках інформаційної кампанії "МОЯ ЗЕМЛЯ-МОЄ ПРАВО" та виходить в ефір Українського радіо УР-1 щотижня. Кожен випуск радіо-

прোগрама - це найактуальніша інформація для тих, хто хоче знати свої земельні права, популярне роз'яснення норм чинного законодавства, корисні поради власникам земельних ділянок, коментарі фахівців із земельного права, консультації юристів, інтерв'ю урядовців та представників органів місцевого самоврядування.

Навчання формальних та неформальних лідерів та лідерок сільських громад щодо гендерної інтеграції в процеси мобілізації сільських громад, Полтава, Херсон

У травні 2015 року Проект USAID АгроІнвест започаткував проведення прোগрама «Навчання формальних та неформальних лідерів та лідерок сільських громад щодо гендерної інтеграції в процеси мобілізації сільських громад». Зазначена прোগрама впроваджується у партнерстві з Українським жіночим фондом за підтримки Проекту АгроІнвест. Програма

розроблена для підтримки сільських громад у процесі децентралізації.

5-6 травня 2015 року перший із серії тренінгів відбувся у Полтаві. У тренінгу взяли участь голови сільських рад, секретарі, депутати, представники громадських організацій та активісти.

Під час тренінгу відбулося ознайомлення із законодавством України щодо децентралізації та розгляд потенційних можливо-

стей для сільських громад.

Учасники та учасниці розглянули питання налагодження ефективної комунікації в громаді для розроблення спільної позиції щодо об'єднання адміністративних одиниць, ідентифікації ресурсів громади для ефективної децентралізації.

Крім того, значне місце на тренінгу було приділене питанням лідерства, можливостей та труднощів

для уповноваження жінок, а також доступу жінок до прийняття рішень. Наприкінці тренінгу групи розробили гендерно-усвідомлений проект розвитку громади з використанням можливостей децентралізації.

Другий аналогічний захід відбувся 21-22 травня 2015 року у Херсоні. Впровадження програми «Навчання формальних та неформальних лідерів та лідерок сільських громад щодо гендерної інтеграції в процеси мобілізації сільських громад»

продовжуватиметься також у червні 2015 року, зокрема тренінги відбудуться 2-3 червня у Харкові, 9-10 червня у Драбові Черкаської області, 16-17 червня у Луцьку та 23-24 червня у Хмельницькому.

Тренінгова програма «Організація сімейних кролеферм» для малих сільгоспвиробників – членів партнерських кредитних спілок», Харківська, Рівненська, Львівська, Хмельницька області

У травні 2015 року Проект USAID АгроІнвест продовжив започатковану минулого місяця програму тренінгів на тему «Організація сімейних кролеферм». Ця програма впроваджується у співпраці з компанією «Кроликовод» та низкою партнерських кредитних спілок.

У тренінгах беруть участь малі сільгоспвиробники – члени кредитних спілок. Мета тренінгів – ознайомити учасників із практикою сучасного кролівництва в умовах малих господарств та надати рекомендації щодо організації сімейної кролеферми. У ході тренінгу учасники отримують детальну інформацію про всі аспекти організації роботи сімейної кролеферми. Зокрема, обговорюється таке коло питань:

- Як вибрати місце для ферми і які умови найсприятливіші для організації кролеферми?
- Чому саме кролівництво є однією з перс-

пективних напрямів в умовах сімейних ферм?

- Яка оптимальна кількість кліток і скільки необхідно місця для організації власної ферми?
- Яку породу вибрати і на що необхідно звертати увагу при придбанні здорового поголів'я?
- Як поетапно і раціонально запустити власну ферму і розподілити витрати на кілька місяців?
- Який корм обрати і на які складові раціону необхідно звернути особливу увагу (які небезпечні, а які корисні)?
- Як розрахувати оптимальну кількість корму на тривалий період, щоб заощадити на його доставці?
- Який цикл найбільше підходить для сімейної кролеферми?
- Чи варто прищеплювати? Яким хворобам можна запобігти, а які

треба лікувати?

- Як оптимально планувати закупівлі вакцини на тривалий час?
- Як забивати кролика в домашніх умовах? (Відео-презентація)
- Як спрогнозувати обсяг виробленого м'яса на кілька місяців наперед?
- Навіщо потрібна дезінфекція та як її виконувати?
- Якими є особливості й тенденції в європейському кролівництві?
- Що таке органічний кролик, як його вирощувати і чому його м'ясо коштує дорожче?
- Навіщо потрібна коо-

перація (об'єднання) і що вона здатна дати кролівникам?

- Які існують джерела фінансування для розвитку бізнесу в кролівництві і на яких умовах?

У травні тренінги відбулися: у Рівненській (м. Радивилів, 21 травня), Львівській (м. Броди – 22 травня, м. Золочів – 25

травня, с. Бабино Самбірського району 27 травня, м. Самбір – 28 травня), та Хмельницькій (м. Кам'янець-Подільський – 30 травня) області.

Партнерами Проекту при організації цих тренінгів виступили кредитні спілки "Харківська каса взаємодопомоги", "Слобожанська" (Харківська область), "Перша всеукраїн-

ська кредитна спілка" (Рівненська область), "Вигода" (Львівська область), "Перша подільська фермерська кредитна спілка" (Хмельницька область).

Ця серія навчальних заходів сприятиме збільшенню агрокредитування кредитними спілками – партнерами Проекту USAID АгроІнвест.

Радіограма «Моя земля – моє право»

12 травня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос» вийшла в ефір чергова радіограма «Моя земля – моє право».

Випуск був підготовлений у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID

АгроІнвест.

Тема випуску:

[«Дорадництво у контексті якості та безпечності сільськогосподарської продукції»](#).

Практичні заняття з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Тернопільська, Рівненська, Кіровоградська, Черкаська, Херсонська області

У травні 2015 року Проект USAID АгроІнвест продовжив організацію та проведення серії практичних занять із впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції.

Ця робота проводиться у розвиток започаткованої раніше діяльності з підготовки групи консультантів з надання малим і середнім підприємствам інформації та практичних порад щодо впровадження та підтримки ефективності

систем безпечності продукції. На першому етапі учасники взяли участь у курсі теоретичних занять, а другий етап передбачає серію практичних занять, які майбутні консультанти проходять безпосередньо в господарствах або на переробних підприємствах.

У травні такі практичні заняття відбулися на базі партнерів Проекту: 7-8 травня 2015 року – на базі сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (СОК) «Лосятинське молочне

джерело» (Тернопільська область), СОК «Західний» (Рівненська область), СОК «Молочні ріки» (Рівненська область); 14 – 15 травня 2015 року – на базі СОК «Іванковецький світанок» (Кіровоградська область) та на оптовому ринку живої худоби «Чародій» (Черкаська область); 20 травня 2015 року – на базі партнера Проекту – СОК «Широке», Скадовський район Херсонської області.

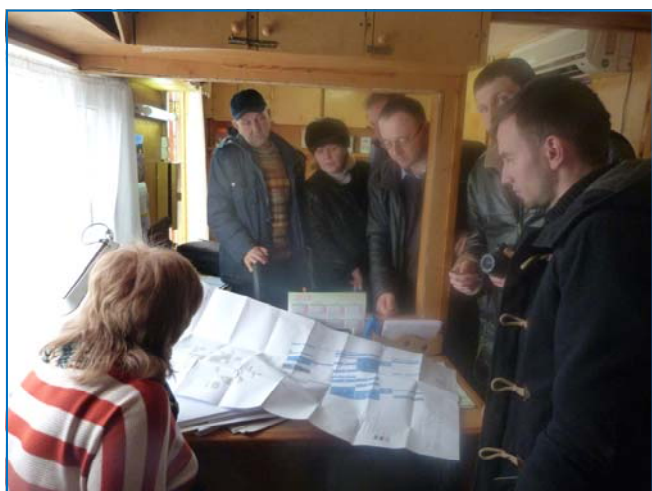
Тренінги дозволили учас-

никам оволодіти практичними навичками з організації перевірки існуючої ситуації в кооперативах шляхом проведення діагностичного аудиту (аналіз документації, оці-

нювання відповідності виробничих потужностей, вивчення технологічних та допоміжних процесів). На основі отриманих знань учасники тренінгу підготують план заходів

для впровадження системи безпечності (якості) продукції, заснованих на принципах HACCP та GlobalGAP.

Agri Invest Forum – 2015, Київ

19 травня 2015 року Проект USAID Агроінвест взяв участь в організації та роботі аграрно-інвестиційного форуму «Agri Invest Forum – 2015». Організатори заходу: Всеукраїнська аграрна рада та Українська агроінвестиційна рада за підтримки ЄБРР. Під час заходу міжнародні фінансові організації та інвестиційні фонди, банкіри, інвестори, інноваційні компанії, влада та аграрії спільно шукали шляхи виходу з кризи. Форум відвідали понад 600 учасників: власники, генеральні та фінансові директори аграрних ком-

паній та холдингів. Учасники мали можливість поспілкуватися з експертами та інвесторами і отримати різнобічну інформацію про:

- Фінансові інструменти;
- Технологічні новинки;
- Експортні можливості;
- Аграрні законопроекти, ідеї та юридичні поради.

«Agri Invest Forum» є майданчиком для діалогу про нові стратегії в області розвитку українсько-

го агробізнесу та шляхів і механізмів для залучення інвестицій.

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

19 травня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос» вийшла в ефір чергова радіопрограма «Моя земля – моє право».

Випуск був підготовлений у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром ре-

форм за сприяння Проекту USAID АгроІнвест. Тема випуску: [«Чи треба відмінити спеціальний режим оподаткування аграріїв?»](#)

Інформаційний ярмарок – 2015 у Верховній Раді України, Київ

19-20 травня 2015 року Проект USAID АгроІнвест узяв участь у 7-й щорічній презентації-виставці ресурсів організацій, що надають технічну, аналітичну та консультативну допомогу Верховній Раді України під назвою «Інформаційний ярмарок – 2015». Захід сприяв поширенню інформації

серед парламентарів та працівників апарату Верховної Ради України про наявні ресурси організацій української та міжнародної допомоги, спрямовані на підвищення ефективності законодавчої роботи українського парламенту. Організатором заходу виступила Програма USAID «РАДА: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво».

Круглий стіл «Ринок землі в Україні та стратегія збуту плодоовочевої продукції – кореляція», Херсон

20 травня 2015 року Проект USAID АгроІнвест узяв участь у круглому столі на тему: «Ринок землі в Україні, та стратегія збуту плодоовочевої продукції – кореляція».

Захід був організований Міжнародним міжрегіональним агропромисловим кластером Херсонської області «Eastern Food Technologies Plus» за підтримки Українського національного комітету Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine).

У круглому столі взяли участь представники мало-

го, середнього та великого агробізнесу Херсонщини. Учасники обговорили питання розвитку ринку плодоовочевої продукції та перспективи її виходу на ринок ЄС, а також виклики і перспективи відкриття ринку землі в Україні. Від проекту АгроІнвест були зроблені доповіді з питань розширення ринків збуту свіжої і переробленої плодоовочевої продукції херсонських і українських сільськогосподарських товаровиробників, а також з питань зняття мораторію на продаж землі сільсько-

господарського призначення в приватну власність в Україні в 2016 році.

За результатами круглого столу було ухвалено рішення про підготовку плану подальших дій для рішення проблемних питань у Херсонській області.

Інформаційний захід серії «Університетські дні USAID», Херсон

20 травня 2015 року Проект USAID АгроІнвест взяв участь у інформаційному заході «Університетський день USAID у Херсонсько-

му державному аграрному університеті». Експерти Проекту ознайомили студентів університету з основними напрямками

роботи Проекту USAID АгроІнвест у законодавчій сфері, стратегічними питаннями розвитку сільськогосподарського сектора

України, сприяння розвитку земельних відносин, сільськогосподарської та кредитної кооперації, розвитку малих форм господарювання (сімейні ферми) та зако-

нодавства, що регулює діяльність аграрних ринків. В інтерактивній частині заходу було проведено інтерактивне моделювання на тему: «Як ма-

лому українському сільгосптоваровиробнику вийти на ринок Європи?» та вікторина на тему: «Моя земля, моє право».

Панельна дискусія «Як і коли скасовувати мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення?», Київ

20 травня експерти Аналітичної платформи АПК, створеної за сприяння Проекту USAID AgriInvest з метою надання постійної повномасштабної підтримки галузевим асоціаціям аграрного сектору з питань моніторингу економічних ініціатив, виконання аналізу політики та огляду зако-

нодавства, а також координації діяльності у сфері аграрної політики, взяли участь у Панельній дискусії на тему «Як і коли скасовувати мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення?». Дискусія відбулася у Київській школі економіки. Мета заходу полягала у

виробленні максимально можливої спільної позиції та забезпечення в подальшому її суспільної підтримки.

У центрі уваги експертів були такі питання:

- Хто виграє та програє при подальшому збереженні мораторію на продаж землі?
- Які заходи повинні бути здійснені перед

скасуванням мораторію?

- Чи потрібно забороняти продаж сільськогосподарської землі іноземцям? Як це може вплинути на вартість землі та чи є можливість досягти його фактичного, а не формального виконання?
- Хто виграє та програє, якщо ці попередні заходи не будуть здійснені?
- Що потрібно робити суспільству, аграріям, владі, у тому числі – негайно?

Підсумовуючи висловлені під час дискусії думки, фахівці Аналітичної платформи зазначили таке: всі підтримують зняття мораторію, але має бути розроблений реальний документ, який можна назвати картою з урахуванням досвіду світу, аби не повторювати помилки інших. І з цим документом необхідно отримати підтримку влади. Фахівці Аналітичної платформи АПК готові

долучитися до створення такого документа. «Гарна новина, що нарешті розпочали розмову про сільське господарство – яким чином має розвиватись галузь. Нарешті заговорили про те, з

якою кількістю землі можна сформувати малий і середній агробізнес в Україні. Менше популізму щодо можливості вільного розпорядження землею і іншим майном. Від того, як працює зем-

ля, залежить соціальний захист людей у селах. У питаннях землі є ще велика складова – харчова безпека країни», — наголошують експерти.

Панельна дискусія щодо перспектив роздержавлення та розвитку держпідприємств агросектору, Київ

21 травня Проект USAID АгроІнвест узяв участь у панельній дискусії щодо перспектив роздержавлення та розвитку ключових державних підприємств зі сфери Мінагрополітики. Міністр аграрної політики та продовольства Олексій Павленко запропонував до обговорення стратегію розвитку державних активів у агросекторі. На думку Міністра, оптимальні рішення щодо майбутнього

цієї державної власності будуть прийматися з урахуванням результатів міжнародного аудиту 30 ключових державних підприємств. Уже перші результати аудиту засвідчили необхідність масштабної, системної приватизації. У заході взяли участь представники Світового банку, Міжнародної фінансової корпорації, представництва ЄС в Україні, Американської торгівельної

палати, Продовольчої та сільськогосподарської організації (ФАО), Проекту USAID АгроІнвест, Європейської бізнес-асоціації, експерти в галузі реформування державного сектору Грузії, народні депутати, голови обласних державних адміністрацій. Експерти – учасники панельної дискусії представили рекомендації щодо механізмів роздержавлення в аграрній галузі.

Агродебати на тему «Якість засобів захисту рослин на вітчизняному ринку», Київ

22 травня 2015 року відбулися АгроДебати на тему «Якість ЗЗР на вітчизняному ринку», організовані асоціацією «Український клуб аграрного бізнесу» (УКАБ) за підтримки проекту USAID АгроІнвест. Учасники заходу обговорили такі нагальні проблеми агросектору, як контрабанда засобів захисту рослин (ЗЗР) і контрафактні препарати, екологічні наслідки застосування неякісних та фальшивих препаратів, ризики нанесення шкоди здоров'ю споживачів і шляхи запобігання потраплянню неякісних ЗЗР на вітчизняний ринок.

Нормальному функціонуванню ринку засобів захисту рослин заважає проблема порушення прав інтелектуальної власності та численна кількість підробок, що постачається в Україну, в тому числі в контрабандний спосіб. Здебільшого це продукція китайського походження. Необхідно зауважити, що з Китаю в Україну імпортується і цілком легальна та якісна продукція — 11% в структурі імпорту 2013 року. Традиційно найбільшими постачальниками ЗЗР на український ринок є країни ЄС, частка яких становить 73%.

Нагальність проблеми неякісних ЗЗР також підтверджують і сільськогосподарські виробники. Так, за результатами опитування, проведеного асоціацією «Український клуб аграрного бізнесу» на початку 2015 року на тему «Ведення аграрного бізнесу в Україні», в числі основних проблем, які постали перед сільськогосподарськими виробниками у 2014 році, стала проблема фальсифікації ЗЗР (неякісні, підробка). З цією проблемою стикнулися близько 1/3 сільськогосподарських виробників.

Виїзне засідання фокус-групи з обговорення реалізації державної політики у сільськогосподарському секторі на регіональному рівні, Тернопільська область

22 травня 2015 року партнер Проекту USAID AgroInvest – Спілка власників землі (Тернопіль) – провела засідання фокус-групи за участі аграріїв області у рамках громадського моніторингу та комплексного аналізу стану аграрного сектору економіки Тернопільської області.

У фокус-групі взяли участь керівники сільськогосподарських підприємств, фермери, власники землі.

Партнерами заходу виступили департамент агропромислового розвитку Тернопільської ОДА, Козівська районна рада, Козівська районна державна адміністрація. Учасникам була надана можливість висловити свої погляди щодо того,

середнього сільгоспвиробника; як аграрії оцінюють законодавчі зміни, зокрема, зміни до Закону України «Про оренду землі»; що потрібно зробити для посилення громадського впливу на владу як на місцевому, так і національному рівнях.

Серед першочергових кроків влади на шляху до реформування відносин у аграрній сфері сільгоспвиробники бачать запровадження плановості державних закупівель на вирощену сільськогосподарську продукцію для держрезерву.

«З одного боку держава має забезпечити фінансову підтримку малого та середнього агровиробника, як це є в усіх розвинутих країнах, у вигляді дешевих кредитів або паливно-мастильних матеріалів. А з іншого, дати певні гарантії, що держава викупить відповідну кількість продукції, тоді аграрії будуть виробляти те, що потрібно для забезпечення продовольчої безпеки країни. Зараз все відбувається стихійно: аграрії сіють та садять ті культури, які можна легше й швидше продати та менше витратити на зберігання вирощеної продук-

ції», – таку думку висловив директор ТОВ «Агро-Млин» Богдан Олійник. Аграрії стурбовані складною економічною ситуацією в державі, що істотно вплинуло на формування планів посівної на поточний рік. «У 2015 році наше підприємство було змушене на 70% скоротити посіви овочевих культур через складнощі з реалізацією вирощеної продукції та відсутністю можливостей для її зберігання», – зазначив керівник фермерського господарства «Волова гора» Михайло Петрик.

У перспективі аграрії бачать для себе шлях до тіснішої кооперації. «Нам фінансово легше буде 4-5 фермерам побудувати спільний елеватор, аніж кожному по-одиноці», – сказав Петро Земба, керівник ПСП «Аметист». Представники малого бізнесу на селі висловили свою точку зору й щодо ринку землі. «Якщо зараз зняти мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення, то ми можемо залишитися без роботи, бо землі скуплять ті, хто має великі гроші. Наші пенсіонери в умовах тотального безгрошів'я можуть віддати

землю за копійки, але не нам. Тому, на мою думку, право викупу земель тих, хто хоче продати терміново, наприклад, на лікування, на цьому етапі має бути у держави, а оренда-

рі тоді укладають договори оренди з уповноваженим державою органом», – таку думку озвучив Богдан Олійник.

Серед найбільших очікувань в аграріїв – запрова-

дження на практиці програми комплексного страхування посівів сільськогосподарських культур та прямих дотацій аграріям з бюджету на одиницю продукції.

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

26 травня 2015 року на 1-му Національному радіо-каналі, в програмі «Колос» вийшла в ефір чергова радіопрограма «Моя земля – моє право».

Випуск був підготовлений

у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID АгроІнвест.

Тема випуску: [«Чи треба вдосконалювати стратегію розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки?»](#)

Круглий стіл «Соціально-економічні наслідки запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення», Київ

26 травня 2015 р. Проект USAID АгроІнвест узяв участь у роботі Круглого столу «Соціально-економічні наслідки запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення», який був організований Національною академією аграрних наук України, Державною службою з питань геодезії, картографії та кадас-

тру та Інститутом аграрної економіки. У роботі Круглого столу взяли участь науковці (економісти-земельники), працівники Міністерства аграрної політики та продовольства України, Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру та представники деяких проектів технічної допомоги. Головний юридичний рад-

ник Проекту Павло Кулич виступив з доповіддю, у якій обґрунтував доцільність та можливість скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення з 1 січня 2016 р. Результати обговорення даного питання організатори круглого столу планують направити до Уряду України.

Засідання Координаційної ради Аналітичної платформи АПК, Київ

27 травня 2015 року відбулося засідання Координаційної ради Аналітичної платформи АПК, створеної за сприяння Проекту USAID АгроІнвест з метою надання постійної повномасштабної підтримки галузевим асоціаціям аграр-

ного сектору з питань моніторингу економічних ініціатив, виконання аналізу політики та огляду законодавства, а також координації діяльності у сфері аграрної політики.

Темою обговорення з аграрними асоціаціями під

час засідання, яке відбулося 27 травня, стало питання реального стану речей щодо використання відновлювальної енергетики в сільському господарстві, а також розвитку земельного законодавства.

Під час обговорення, що стосувалось відновлювальної енергетики, Аналітичною платформою були оприлюднені результати опитування, що проводилось серед аграрних підприємств щодо використання аграріями відновлювальної енергетики. Варто зазначити, що не так багато підприємств на сьогоднішній день застосовує відновлювальну енергетику. Але думки фахівців зводяться до того, що це перспективний ринок, який дасть у майбутньому сільському господарству значну економію. Тому під час засідання Координаційної ради

було підтримано рішення провести додатковий аудит на базі кількох сільськогосподарських господарств. У разі виявлення позитивних тенденцій з використання відновлювальної енергетики Аналітична платформа розробить пропозиції щодо спрощення регулятивних процедур у запровадженні альтернативних джерел енергії.

У другому блоці питань стосовно землі, члени координаційної Ради були спільними в думці, що варто на законодавчому рівні врегулювати питання:

- Невитребуваних паїв;
- Неоформленої спадщини;
- Польових доріг;
- Земель колективної власності;
- Зменшення орендної плати під господарськими дворами;
- Припинення безоплатної приватизації з моменту зняття мораторію.

Уже найближчим часом фахівцями Аналітичної платформи будуть розроблені концепції законопроектів з розглянутих питань, які будуть надані асоціаціям для обговорення.

Земельні агродебати, Київ

28 травня 2015 р. Проект USAID АгроІнвест узяв участь у Земельних агродебатах – національному круглому столі, присвяченому

обговоренню перспектив запровадження ринку сільськогосподарських земель в Україні. Земельні агродебати були

організовані Українським клубом аграрного бізнесу та Німецько-українським агро-продовольчим діалогом за підтримки Федерального міністерства продовольства ФРН. У цьому заході взяли участь Міністр аграрної політики та продовольства України О.Павленко, Голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин Т.Кутовий, народні депутати – представники фракцій парламентської коаліції, представники Німецько-українського агропродовольчого діалогу, Феде-

рального міністерства продовольства ФРН, а також сільськогосподарські товаровиробники та створені ними громадські організації (Аграрний союз України, Асоціація фермерів та приватних землевласників України, Український клуб аграрного бізнесу тощо), а також Земельної спілки України. У ході обговорення позиції учасників Земельних агродебатів щодо доцільності запровадження ринку сільськогосподарських земель розділилися.

Форум донорів із залучення і реалізація інвестиційних проектів міжнародної технічної допомоги для розвитку аграрного сектору Херсонщини, Херсон

28 травня 2015 року Проєкт USAID AgroInvest взяв участь у Форумі донорів на тему «Залучення і реалізація інвестиційних проектів міжнародної технічної допомоги для розвитку аграрного сектору Херсонщини з метою виходу на європейський ринок та впровадження системи сертифікації HACCP та GlobalGAP сільськогосподарської продукції». Форум був організований Департаментом агропромислового розвитку Херсонської обласної державної адміністрації. Захід дозволив учасникам ознайомитися з потенційними програмами донорських проектів, які реалізуються безпосередньо на території області, а також в Україні.

У форумі взяли участь представники Херсонської обласної державної адміністрації, громадських організацій, голови сільських та селищних рад, керівники сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, фермерських господарств.

Проєкт USAID AgroInvest презентував напрацювання з розвитку системи логістики сільськогосподарської продукції та впровадження системи сертифікації HACCP та GlobalGAP. Крім того, була проведена зустріч з метою інтеграції та координації дій у сфері розвитку сімейних фермерських госпо-

дарств, кооперативів та інфраструктури і логістики збуту сільськогосподарської продукції. Одним з ключових питань було питання сертифікації продукції, яка виробляється дрібними сільськогосподарськими виробниками, за системами HACCP та GlobalGAP.

Тренінг «Впровадження кредитного продукту «Енергозбереження». Кредитування фермерів та сільгоспвиробників», Львів

28 та 29 травня 2015 року Проект USAID АгроІнвест організував та провів у місті Львів тренінг на тему «Впровадження кредитного продукту «Енергозбереження». Кредитування фермерів та сільгоспвиробників». У заході взяли участь кредитні спілки – члени Робочої групи з агрокредитування, створеної при Всеукраїнській асоціації кре-

дитних спілок за сприяння Проекту USAID АгроІнвест. Учасники тренінгу обмінялися успішним досвідом кредитування заходів з енергозбереження та співпраці з місцевими органами влади щодо здійснення кредитів.

Тренінг «Ефективне партнерство: сучасні технології виробництва соняшника, фінансова підтримка, технічна допомога», Львівська область

28 травня 2015 року Проект USAID АгроІнвест організував та провів у селі Бережниця Жидачівського

району Львівської області, на базі фермерського господарства М.М. Богіва тренінг на тему:

«Ефективне партнерство: сучасні технології виробництва соняшника, фінансова підтримка, технічна допомога». У заході взяли участь малі та середні сільгоспвиробники Жидачівського та інших районів Львівської області, які займаються польовим рослинництвом. На тренінгу учасники ознайомилися з післясходовою агротехнікою вирощуван-

ня соняшника в умовах Львівської області на основі застосування насіння та засобів захисту рослин виробництва світових лідерів – компаній Піонер та Дюпон – та отримали рекомендації з агротехнологій, отримання фінансової підтримки та іншої технічної допомоги. Учасникам були продемонстровані технології вирощування не лише соняшника, а й кукурудзи та озимого ріпаку на посівах із використанням насіння селекції компанії Піонер. Тренінг був організований у співпраці з Жидачівською районною державною адміністрацією Львівської області та кредитною спілкою «Вигода» (м. Стрий, Львівська область).

Наступні події

2, 5, 16 та 18 червня 2015 року

Тренінги «Організація сімейних кролеферм» для малих сільгоспвиробників, Чернігівська та Черкаська області

Протягом червня 2015 року Проект USAID АгроІнвест проведе 6 семінарів для малих сільгоспвиробників Чернігівської та Черкаської областей. Метою тренінгів є ознайомлення з практикою сучасного кролівництва в умовах малих господарств та надання практичних рекомендацій щодо організації ефективної сімейної кролеферми. Учасники тренінгу дізнаються:

- Чому саме кролівництво є однією з перспективних напрямків в умовах сімейних ферм?
- Як вибрати місце для ферми і які умови найбільш сприятливі для організації кролеферми?
- Яка оптимальна кількість кліток і скільки необхідно місця для організації власної ферми?
- Яку породу вибрати і на що необхідно звертати увагу при покупці здорового поголів'я?
- Як поетапно і раціонально запустити власну ферму і розподілити витрати на кілька місяців?
- Який корм вибрати і на які складові раціону необхідно звернути особливу увагу (які небезпечні, а які корисні)?
- Як розрахувати оптимальну кількість корму на тривалий період щоб економити на його доставці?
- Який цикл найбільш підходящий для сімейної кролеферми?
- Чи варто прищеплювати? Які хвороби можна запобігти, а які - вилікувати?
- Як оптимально планувати закупівлі вакцини на тривалий час?
- Як забивати кролика в домашніх умовах? (Відео-презентація)

- Як спрогнозувати обсяг виробленого м'яса на кілька місяців вперед?
- Навіщо потрібна дезінфекція і як її виконувати?
- Які особливості й тенденції в європейському кролівництві?
- Що таке органічний кролик, як його вирощувати і чому його м'ясо коштує дорожче?
- Навіщо потрібна кооперація (об'єднання) і що вона здатна дати кролівникам?
- Які є джерела фінансування для розвитку бізнесу в кролівництві і на яких умовах?

Ці заходи сприятимуть збільшенню агрокредитування кредитними спілками - партнерами Проекту USAID АгроІнвест.

Місця проведення: Чернігівська та Черкаська області

2-3, 9-10, 16-17, 23-24 червня 2015 року

Програма «Навчання формальних та неформальних лідерів та лідерок сільських громад щодо гендерної інтеграції в процеси мобілізації сільських громад», Харківська, Черкаська, Волинська та Хмельницька області

У червні 2015 року Проект USAID АгроІнвест продовжує здійснення програми «Навчання формальних та неформальних лідерів та лідерок сільських громад щодо гендерної інтеграції в процеси мобілізації сільських громад», що впроваджується Українським жіночим фондом за підтримки Проекту. Програма розроблена для підтримки сільських громад у процесі децентралізації. На тренінги запрошуються голови сільських рад, секретарі або заступники, депутати, представники громадських організацій та активісти. У програмі тренінгу: ознайомлення із законодавством України щодо децентралізації та розгляд потенційних можливостей для сільських громад, ефективна комунікація в громаді для розроблення спільної позиції щодо об'єд-

нання адміністративних одиниць, ідентифікація ресурсів громади для ефективної децентралізації – лідерство, можливості та труднощі для уповноваження жінок, доступ жінок до прийняття рішень. Наприкінці тренінгу групи розробляють гендерно-усвідомлений проект розвитку громади з використанням можливостей децентралізації.

Місце проведення: 2-3 червня – м. Харків, 9-10 червня – м. Драбів Черкаської області, 16-17 червня – м. Луцьк, 23-24 червня – м. Хмельницький.

2 червня 2015 року

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

2 червня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос» вийде в ефір чергова радіопрограма «Моя земля – моє право».

Випуск готується в рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID АгроІнвест. Тема випуску: «Безпека харчової продукції і запровадження системи НАССР».

Для довідки:

Радіопрограма «КОЛОС» готується в рамках інформаційної кампанії «МОЯ ЗЕМЛЯ-МОЄ ПРАВО» та виходить в ефір Українського радіо УР-1 щотижня. Кожен випуск радіопрограми - це найактуальніша інформація для тих, хто хоче знати свої земельні права, популярне роз'яснення норм діючого законодавства, корисні поради власникам земельних ділянок, коментарі фахівців з земельного права, консультації юристів, інтерв'ю урядовців та представників органів місцевого самоврядування.

8, 15, 22, 29 червня 2015 року

Кущові навчальні семінари для власників землі, представників місцевої влади, сільгосподарів, Тернопільська область

У червні 2015 року партнер Проекту USAID АгроІнвест – Тернопільська обласна громадська організація «Спілка власників землі» у рамках виконання проекту «Підвищення рівня ефективності державної політики в аграрному секторі Тернопільської області» планує проведення серії кущових навчальних семінарів для власників землі, представників місцевої влади та сільгосподарів Тернопільської області

Участь у заходах візьмуть понад 500 осіб.

Партнери заходу: ТОГО «Інститут права» та ТВ ВГО «Асоціація платників податків України в Тернопільській області».

Графік проведення навчальних семінарів:

8 червня – Шумський район;

15 червня – Бучацький район;

22 червня – Монастириський район;

29 червня – Козівський район

Місце проведення: Тернопільська область.

2 червня 2015 року

VII Міжнародний конгрес з прибуткового свиначства, Київ

2 червня 2015 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у VII Міжнародному конгресі з прибуткового свиначства, зокрема, в обговоренні на тему «Законодавчі ініціативи у сфері свиначства», до якого залучаються провідні українські та міжнародні експерти – представники міжнародних організацій та українських державних установ, правники, українські та іноземці профільні спеціалісти даної галузі.

Ремко Шрайвер, міжнародний експерт з питань свиначства, залучений проектом USAID АгроІнвест, зробить доповідь на тему «Вирощування свиней без антибіотиків».

Місце проведення: Київ.

3-4 червня 2015 року

Український форум з аграрної та продовольчої стратегії, Київ

Проект USAID АгроІнвест надасть допомогу в організації та проведенні, а його представники візьмуть участь в Українському форумі з аграрної та продовольчої стратегії, що відбудеться 3-4 червня 2015 року. Проведення заходу ініційовано Міністерством аграрної політики та продовольства України спільно з «А7 Груп».

У рамках форуму буде проведено низку обговорень та зроблено ряд доповідей, покликаних надати учасникам повну інформацію з таких питань:

- заходи, що їх здійснює Мінагрополітики України для приведення законодавства України в агропромисловому секторі та харчовій промисловості у відповідність з вимогами Угоди про асоціацію між ЄС та Україною;

- розробка Стратегії-2020 в аграрному секторі та харчовій промисловості України;
- інвестиційний клімат в Україні та ключові зміни, що мають бути здійснені для поліпшення умов залучення іноземних інвестицій;
- фінансові ресурси, доступні українським агропромисловим і продовольчим компаніям;
- останні реформи в аграрному секторі України.

Місце проведення: Київ, проспект Глушкова 1, Національний комплекс «Експоцентр України».

5 червня 2015 року

Круглий стіл «Перспективи розвитку інституту саморегулювання в аграрному секторі України», Київ

5 червня 2015 року в рамках Міжнародної виставки АГРО-2015 відбудеться дискусія у форматі круглого столу з обговорення теми: «Перспективи розвитку інституту саморегулювання в аграрному секторі України». Ініціаторами проведення заходу є Міністерство аграрної політики та продовольства України, Проект USAID АгроІнвест та Аналітична платформа для галузевих асоціацій в АПК України.

Під час заходу відбудеться презентація з історії та концепції законопроекту про основи саморегулювання в аграрному секторі України та обговорення зазначеного проекту закону, який розроблений фахівцями Аналітичної платформи.

Участь у заході візьмуть представники Міністерства, Проекту USAID АгроІнвест, Аналітичної платформи та галузевих асоціацій АПК України.

Місце проведення: НК «Експоцентр України», пр-т Академіка Глушкова, 1, павільйон № 5, конференц-зал, 2-й поверх.

5-6 червня 2015 року

Тренінг «Школа молодого агрополітика», Київ

5-6 червня 2015 року за підтримки Проекту USAID АгроІнвест відбудеться дводенний тренінг з аграрної політики для студентів та фахівців - початківців. Організатор заходу - Ліга інтернів. У заході візьмуть участь 30 молодих агрополітиків з різних регіонів України, відібраних на конкурсних засадах. Видатні експерти, представники Верховної Ради, Міністерства аграрної

політики та продовольства, найпотужніших галузевих асоціацій, фінансових установ та аграрного бізнесу братимуть участь у заході.

Місце проведення: вул. Велика Житомирська, 11, 7 поверх, м.Київ.

9 червня 2015 року

Навчальний тренінг-семінар «Ефективне партнерство: сучасні технології виробництва соняшника, фінансова підтримка, технічна допомога», Харківська область

9 червня 2015 року Проекту USAID АгроІнвест у партнерстві з компаніями Піонер/Дюпон проводить агротехнологічний семінар із технології вирощування соняшнику на полі фермерського господарства Каськова В.В. Навчальний захід проводиться для групи фермерів Балаклійського району Харківської області. Будуть розглянуті такі питання, як технологія посіву: густина посіву, належна підготовка ґрунту, глибина посіву, внесення добрив та інші фактори, докладно висвітлено пропозиції компаній – світових лідерів – до забезпечення якісного підходу у захисті поля від бур'янів у після сходовий період.

Місце проведення: Харківська обл., Балаклійський р-н. с. Петровське.

9 червня 2015 року

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

9 червня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос» вийде в ефір чергова радіопрोगрама «Моя земля – моє право».

Випуск готується в рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID АгроІнвест. Тема випуску: «Чому особистим селянським господарствам варто набувати статус сімейних фермерських господарств?».

11-12 червня 2015 року

Засідання клубу партнерських кредитних спілок – учасниць Угоди про співробітництво з Агентством США з Міжнародного розвитку USAID, Херсонська область

11-12 червня 2015 року партнерські кредитні спілки

Проекту USAID АгроІнвест обговорять плани подальших дій, спрямованих на розширення фінансування нових сегментів малих та середніх сільгосп підприємств на виїзному засіданні у Херсонській області. Буде розглянуто також тематику розширення соціального впливу агрокредитування та вивчені додаткові можливості автоматизації оцінки ризиків агрокредитування.

Місце проведення: Херсонська обл., Скадовський район.

9, 23 червня 2015 року

Серія практичних агротехнологічних тренінгів з вирощування овочевих культур, Херсонська область

9 та 23 червня 2015 року Проект USAID АгроІнвест у партнерстві з кредитною спілкою «Народна довіра» проводять серію практичних агротехнологічних тренінгів з вирощування овочевих культур, а саме, томатів, огірків та перцю на полях групи невеликих господарств Цюрупинського, Скадовського та Голопристанського районів Херсонської області. У навчальних заходах візьмуть участь фермери – члени партнерської кредитної спілки. Метою навчання є підвищення ефективності виробництва овочевої продукції. Перші два практичні заняття відбудуться на полях фермерів, яких кредитує «Народна довіра». Цикл тренінгів передбачає 8 навчальних заходів, які відповідають послідовним фазам вирощування овочевої продукції. Вичерпні консультації з питань агротехнологій будуть надані всім учасникам навчання професійним досвідченим консультантом з багаторічним успішним досвідом.

Місце проведення: Херсонська область, Цюрупинський, Скадовський та Голопристанський райони, поля фермерських господарств.

11-12 червня 2015 року

Тренінги для кредитних спілок – учасниць Робочої групи з кредитування Всеукраїнської асоціації кредитних спілок, Київ

11-12 червня 2015 року Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) проводить серію тренінгів для кредитних спілок – учасниць Робочої групи з агрокредитування, створеної за підтримки Проекту USAID АгроІнвест.

11 червня відбудеться тренінг на тему: «Управління простроченою заборгованістю. підвищення ефективності кредитування малих та середніх сільгоспвиробників». Учасники тренінгу – спеціалісти кредитних спілок ознайомляться з сучасними методиками управління простроченою заборгованістю з акцентом на кредитування сільгосптоваровиробників.

12 червня відбудеться тренінг на тему: «Внутрішній аудит в кредитних спілках. Вимоги Нацкомфінпослуг». Захід проводиться для керівників та внутрішніх аудиторів кредитних спілок-учасників Робочої групи з агрокредитування.

У ході тренінгу будуть висвітлені наступні питання: формування ризик-орієнтовного підходу до проведення внутрішнього аудиту; загальна структура та основні етапи проведення внутрішнього аудиту; підготовка звіту.

Місце проведення: м. Київ, вул. М. Раскової, готель «Турист».

16 червня 2015 року

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

16 червня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос» вийде в ефір чергова радіопрограма «Моя земля – моє право».

Випуск готується в рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID АгроІнвест. Тема випуску: «Нові правила утилізації відходів тваринництва».

16 червня 2015 року

Засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, м. Київ

16 червня 2015 року Проект USAID АгроІнвест, в рамках діяльності Національного прес-клубу з аграрних

та земельних питань, проводить засідання на тему: «Як створити умови для розвитку малих і середніх сільгосптоваровиробників?». У його роботі візьмуть участь представники урядових структур, громадських організацій та журналісти. У ході заходу обговорюватиметься питання доцільності зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Місце проведення: Київ, вул. Б. Хмельницького 8/16, інформаційне агентство «Укрінформ».

17 червня 2015 року

День поля, Тернопільська область

17 червня 2015 року Проект USAID AgroInvest візьме участь у Дні поля – заході, який організовує партнер Проекту – сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Лосятинське молочне джерело». На Дні поля будуть представлені технології вирощування, очищення та охолодження суниці з метою підготовки її до продажу. Місце проведення: с.Лосятин Кременецького району Тернопільської області.

18-19 червня 2015 року

Практичне заняття з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції, Київ

18 та 19 червня 2015 року Проект USAID AgroInvest організовує та проводить другий етапу

тренінгу для тренерів-учасників проекту підготовки групи консультантів для надання малим і середнім підприємствам інформації та практичних порад з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції.

Метою занять є надання учасникам теоретичних і практичних навиків з організації перевірки існуючої ситуації в кооперативах шляхом проведення діагностичного аудиту (аналіз документації, оцінювання відповідності виробничих потужностей, вивчення технологічних та допоміжних процесів) та на основі цього написання плану заходів на впровадження системи безпечності (якості) продукції заснованих на принципах HACCP та Global GAP.

Місце проведення: Київ.

23 червня 2015 року

Радіопрограма «Моя земля – моє право»

23 червня 2015 року на 1-му Національному радіоканалі, в програмі «Колос» вийде в ефір чергова радіо-програма «Моя земля – моє право».

Випуск готується в рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID AgroInvest. Тема випуску: «Що заважає розвитку малих і середніх сільгосптоваровиробників?».

АгроІнвест у ЗМІ

 [Колос №12, 26.05.2015](#)

 [Україна прагне позбутись державного "агробаласту"](#)

 [Влада готує податок на вигрібні ями!](#)

 [Огляд новин законодавства за період 04.05. - 10.05.2015](#)

 [Система GlobalGAP дає перспективи українським аграріям](#)

 [Семинар по созданию семейных кролеферм в условиях домохозяйств](#)

 [Бути сильними в умовах кризи](#)

 [ВИЗНАЧЕНО УЧАСНИКІВ «ШКОЛИ МОЛОДОГО АГРОПОЛІТИКА»](#)

 [Практичні заняття з впровадження та підтримки ефективності систем безпечності продукції](#)

 [У Києві провели «круглий стіл» на тему «Покращення доступу до насіння для українських фермерів»](#)

 [Кролики – це не лише цінне хутро](#)

 [Quo vadis \(Куди йдеш?\)](#)

 [АгроДебати на тему: «Якість ЗЗР на вітчизняному ринку», - УКАБ](#)

 [ШКОЛА МОЛОДОГО АГРОПОЛІТИКА](#)

 [21 травня відбудеться панельна дискусія щодо перспектив роздержавлення та розвитку держпідприємств агросектору](#)

 [Кримські бджолярі сховались від "російського миру" у Західній Україні за допомогою США](#)

 [Компанія Alltech відвідає VII Міжнародний конгрес «Прибуткове свинарство».](#)

 [Семинар з кролівництва](#)

 [Чи наважиться Україна на скасування земельного мораторію?](#)

 [Павло Кулинич: «Я прихильник поступового скасування мораторію»](#)

 [Коли скасують мораторій на продаж с/г землі, бідні стануть ще біднішими](#)

 [Кредитні спілки перетворилися на основних кредиторів малих та середніх сільгоспвиробників](#)

 [Міжнародний конгрес Прибуткове свинарство \(2.06.15року\)](#)

 [Рідне село](#)

 [Земля -- не мед, щоб її Ложкою...](#)

Система GlobalGAP дає перспективи українським аграріям

Уже на початку наступного року має активно запрацювати зона вільної торгівлі України з ЄС. Значне місце серед українських товарів посяде продукція сільськогосподарської галузі. За даними Міністерства аграрної політики та продовольства, лідерами з її споживання у Європі стали Іспанія, Італія, Нідерланди, Польща, Португалія, Франція, Німеччина, Великобританія, Литва та інші. Так, за 3 місяці 2015 року до Іспанії надійшло 21-0,4 тис. т української продукції АПК, до Італії – 180,6 тис. т, до Нідерландів – 160,6 тис. т. Обсяги товарообороту постійно зростають.

Заразом фахівці звертають увагу українських аграріїв на той факт, що в більшості країн, які можуть стати стабільними споживачами української аграрної продукції, діють особливі вимоги до її якості та безпеки. Не випадково сьогодні в Україні все частіше обговорюються питання сертифікації сільськогосподарської продукції за системою GlobalGAP.

Яка необхідність та перспективи її впровадження у вітчизняному АПК? Про це розмовляємо із спеціалістом з розвитку організацій виробників Проекту USAID «АгроІнвест» Владиславом КАРПЕНКОМ.

- Чому сьогодні так активно порушується питання просування сертифікації GlobalGAP?

- На мій погляд, тут є дві основні причини. Перша з них – це закриття частини російського ринку для українських сільськогосподарських виробників, насамперед тих, хто вирощує та постачає овочі й фрукти. Їм доводиться шукати нові ринки збуту. І, безумовно, вони звертають увагу на ємний та відкритий європейський ринок.

Але тут одразу ж виникає друга проблема: не вся продукція українського АПК відповідає поняттям якості, до яких вже звикла Європа та використовує повсюдно. Європейці довіряють системі GlobalGAP, яка гарантує безпечність продуктів харчування у торговельних мережах. Ми повинні перебирати їх правила гри.

Інша причина – це підвищення вимог до постачальників з боку системи супермаркетів та гіпермаркетів в Україні. Оскільки більшість із них представляють європейський бізнес, вони поступово «переносять» до України європейські правила гри.

- Які вимоги Європа пред'являє до нашої продукції?

- Є стандартні європейські правила, закріплені законодавчо, які стосуються перевірки продукції за якістю, - хімічного та радіаційного забруднення, а також забруднення мікробіологічного. Це перевіряється Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України, а також на кордоні митними та карантинними службами. Та є і приватні стандарти, які застосовуються тією чи іншою країною, компанією. Вони можуть відрізнятися в

різних країнах.

GlobalGAP - найбільш поширений приватний стандарт. Аббревіатура GAP – це «good agricultural practice», перекладається як «належна сільськогосподарська практика». Стандарт стосується не стільки переробки продукції, а й циклу її виробництва, тобто, вирощування. І він спрямований, в першу чергу, на забезпечення споживача інформацією та гарантіями стосовно безпечності продукції. Тому основний його орієнтир – на покупця.

Перші господарства в Європі були сертифіковані за відповідним стандартом ще на початку нинішнього століття. Сьогодні така сертифікація стала досить поширеною в світі та застосовується у більш ніж 100 країнах.

- Чи важко буде українським аграріям наблизитися до цих стандартів?

- Коли Проект USAID «АгроІнвест» зайнявся даною проблематикою та почав готувати серію інформаційних матеріалів, проводити інформаційно-навчальні тренінги для виробників, в тому числі, середніх та дрібних, то ми змогли побачити дві тенденції. Перша – наявність повного інформаційного вакууму серед аграріїв щодо можливості виходу на європейський ринок та тих вимог, які він висуває. Українці, можливо, й хотіли б підтримати європейські правила, та не знають, як і з чого починати.

Інша тенденція більш сумна – люди не готові до виконання всіх цих вимог. Дрібні та середні виробники все-таки більш орієнтовані на внутрішній ринок. І кажуть:

навіщо нам GlobalGAP, нашу продукцію співвітчизники купують і без цих вимог.

Це помилкова філософія. Справа в тім, що торговельні мережі, заклади громадського харчування в Україні все більше починають орієнтуватися на європейські стандарти. Вони є в «METRO», в «Ашані», в деяких інших, і надалі цей процес все більше набиратиме обертів. Зона вільної торгівлі передбачає активне надходження на наш ринок європейських товарів. А вони й сертифіковані, і часто навіть дешевші за українські аналоги. Поки вітчизняні виробники вагатимуться, чи слід їм проходити сертифікацію GlobalGAP, їх продукцію на полицях супермаркетів замінять євроконкуренти. До речі, в Європі сертифікація GlobalGAP була розгорнута саме за ініціативою торговельних мереж.

- Як у такому випадку заохотити українських аграріїв звернути увагу на сертифікацію за вимогами GlobalGAP?

- Вочевидь, даний переломний момент може по-різному настати для тих чи інших виробників. Одні замислюються про завтрашній день, про те, де продаватимуть свою продукцію та чи будуть конкурентоздатними, і тому вже сьогодні доволі активно розглядають варіанти оновлення. Ми їм кажемо: вам не обов'язково поспішати виходити на експортний ринок, але важливо – йти в ногу з часом.

А от для тих виробників, які живуть по-старому і вбачають стабільність саме в цьому, може настати ситуація, коли вони просто опиняться за бортом. Хтось збанкрутує, закриє чи продасть своє виробництво. І однаково змушений буде змінити своє життя, починає все з початку.

- За вашою оцінкою, кого серед українських аграріїв зараз більше – тих, хто готовий йти в ногу з часом, чи тих, хто живе по-старому?

- Якщо говорити про дрібних виробників, то, звичайно, вони всі живуть по-старому. Якщо говорити про середніх та більших виробників, вони вже починають замислюватися. Я можу про це судити за кількістю дзвінків, які надходять до нас у Проект, коли люди цікавляться, яким чином можна отримати сертифікат GlobalGAP, що для цього потрібно зробити, які компанії допоможуть вийти на ринок із сертифікацією, які документи слід підготувати, аби пройти дану сертифікацію. Тому тут, напевне, все залежить від того обсягу ринку, який хочуть зайняти виробники.

Середні та більші виробники вже виходять за межі українського ринку, вони дивляться на Прибалтику,

на Польщу, на інші країни для того, щоб продати надлишок своєї продукції. Вони хочуть більше заробляти і, природно, їм потрібен інший ринок.

- Чому так консервативно налаштовані дрібні сільгоспвиробники?

- Сьогодні їх влаштовує ситуація, що склалася. Зрозуміло, що дрібний виробник із 5-6 тоннами огірків не піде на європейський ринок. Для того, аби вийти туди і покрити витрати, необхідні на сертифікацію, треба виходити з певним обсягом продукції. Скажімо, мелітопольська черешня – вигідна за якістю та за ціною в Європі. Та її виробникові треба заплатити за сертифікацію, за передпродажну підготовку, за логістику тощо. Йому вигідніше продати черешню в Україні. Поки внутрішній ринок не буде заповнений, поки виробник не відчує насущну потребу вийти на інший ринок, він ніколи не замислюватиметься про те, що йому треба зробити ще.

Сертифікація GlobalGAP є добровільною. Повторюся, в Європі вона виникла на вимогу покупців, які бажали знати, що продукція, яку вони купують, безпечна. Поки наш покупець не висуне такі ж вимоги, жоден виробник не витратиме свої кривні гроші на даний сертифікат.

- Що Проект «АгроІнвест» робить для популяризації сертифікації GlobalGAP серед українських сільгоспвиробників?

- «АгроІнвест» має на меті показати для середніх та великих виробників, що таке європейський ринок і які можливості вийти на нього. Бо дуже багато хто стикається з проблемою навіть не стільки документального оформлення митних процедур, отримання тих чи інших дозволів тощо, скільки маркетингової політики. Яка продукція краще продаватиметься, на якому ринку? Адже Європа – це різні країни з різними вимогами, з різними споживчими характеристиками їхніх мешканців. Як враховувати сезонність ринку, його глобальні тенденції – ось такої інформації часто бракує нашому українському виробникові. Він повинен розуміти вигоди від сертифікації GlobalGAP, яка забезпечить йому конкурентоспроможність і в Україні, і за її межами.

*Максим НАЗАРЕНКО,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань*

12 травня 2015 року

Павло Кулинич: «Я прихильник поступового скасування мораторію»

Мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення в Україні виявився напрочуд живучим. Його було запроваджено ще 18 січня 2001 року. Передбачалося, що він матиме тимчасовий характер і невдовзі з прийняттям нового Земельного кодексу втратить свою чинність. Проте цього не сталося. Навпаки Верховна Рада кілька разів продовжувала дію земельного мораторію.

Чинність чергової заборони на продаж земель сільськогосподарського призначення має закінчитися 1 січня 2016 року. Що ближче до цієї дати, то гучніше в Україні лунають голоси прибічників земельного ринку. До них, зокрема, приєдналися Президент України Петро Порошенко, глава його Адміністрації Борис Ложкін, міністр аграрної політики та продовольства Олексій Павленко.

Чи просунулася земельна справа далі політичних заяв, і що треба зробити, аби тимчасовий за задумом його авторів мораторій нарешті пішов у небуття? Про це говоримо з головним юридичним радником Проекту USAID «АгроІнвест» Павлом КУЛИНИЧЕМ.

- Чи наважиться Україна на скасування земельного мораторію? Наскільки реалістично виглядають заяви очільників держави?

- Ситуація в економічній системі держави складається таким чином, що потрібно вживати кардинальних заходів для її реформування. Одним із напрямків такого реформування може бути скасування мораторію і запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення.

Ця причина, на мій погляд, обумовила заяви Президента України, глави його Адміністрації, міністра аграрної політики і продовольства про необхідність розпочинати цю роботу. Однак по тому, як вони пролунали, в практичній площині, на жаль, нічого не було зроблено. Зокрема, не було створено робочу групу, яка б взялася за розробку відповідного земельного законопроекту.

- Чи не розчиняться ці реформаторські наміри у високопарних словах? Таке раніше траплялося неодноразово.

- Думаю, що цього разу не розчиняться. Нам немає куди відступати. Попереду 1 січня 2016 року. Це дата, коли мораторій може втратити чинність. Але наше законодавство так виписано, що він втратить свою силу лише в разі введення в дію закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення». Отже, нічого не залишається, як його ухвалити. Але спочатку його треба ще підготувати.

- Це єдина можливість позбутися мораторію?

- Верховна Рада може діяти двома способами. Перший – народні депутати ухвалюють закон про скасування 14-го та 15-го пунктів перехідних положень Земельного кодексу України. Саме тих пунктів, якими запровадже-

ний мораторій.

Цей спосіб потребує простого і однозначного рішення. Він не передбачає великої і складної організаційної роботи. Підготовка згаданого закону, який може складатися лише з кількох речень, не потребуватиме багато часу та зусиль.

Але простий шлях не завжди буває оптимальним. Нагадаю, мораторій скасовується за умови врегулювання ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення спеціальним законом. Він повинен вберегти нашу країну від можливих негараздів і небезпек, які можуть чатувати у разі огульного скасування мораторію.

- Якому з цих двох можливих варіантів ви надасте перевагу?

- Я прихильник поступового скасування мораторію. Це означає запровадження регульованого обігу земель сільськогосподарського призначення.

Суть цієї формули полягає в тому, що на першому етапі (він може тривати 5-7 років) власники земель сільськогосподарського призначення матимуть право продавати їх лише обмеженому колу осіб. Ними мають бути громадяни України, ті, що займаються веденням сільськогосподарського виробництва у статусі фермерів, можливо, сімейних фермерів. Законопроект про такі форми господарювання зараз готується до другого читання і, сподіваюся, він буде ухвалений депутатами.

Це потрібно зробити для того, аби не виникла шалена хвиля неконтрольованих продажів земель сільськогосподарського призначення наступного дня після скасування мораторію. А така небезпека існує.

- Чи розробляються відповідні рішення про можливе скасування мораторію?

– Я знаю про ініціативи громадських організацій, юридичних фірм, народних депутатів щодо розробки законопроекту, необхідного для скасування мораторію. Наразі напрацювань, які вже були б доступні для обговорення, нема.

Ми в «АгроІнвесті» також працюємо над проектом закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення». Як тільки він буде готовий, ми публічно заявимо про наше бачення запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення. Сподіваюся, це стане вже найближчим часом.

- Не всі політичні сили у Верховній Раді та депутати-мажоритарники підтримують ідею запровадження механізму купівлі-продажу сільськогосподарської землі. Як вони здатні вплинути на вирішення земельного питання?

- Я б не ділив депутатів на прибічників і противників скасування мораторію за їх партійною чи фракційною приналежністю. Мені здається, що поділ проходить по іншій лінії, а саме по тому, чи пов'язані вони з великим сільськогосподарським бізнесом, чи ні.

На жаль, депутатів, які обстоюють у Верховній Раді інтереси малих та середніх сільгоспвиробників, не надто багато. Переважно вони мають стосунок до агрохолдингів, великих сільгосппідприємств, а відтак, любіють їхні інтереси.

Такі депутати загальній справі можуть сильно завадити. Бо вони й надалі в інтересах тих же агрохолдингів наполягатимуть на забороні продажу земель сільськогосподарського призначення, на посиленні орендних відносин у земельній сфері.

Однак мені здається, що шлях для вирішення наявної проблеми все-таки існує. Бо є й інші, не заангажовані на сільській тематиці, депутати. Зрештою, є таке поняття, як партійна дисципліна, дисципліна фракційного голосування. Отож, потрібно серед таких депутатів провести відповідну роботу, роз'яснити їм сутність мораторію та його небезпеку для країни.

- Чи здатен земельний ринок прискорити розвиток аграрного сектору?

- Головне зрозуміти, про яке прискорення йдеться. Якщо ми говоримо про прискорення, пов'язане з нарощуванням валового обсягу сільськогосподарської продукції, на яку зберігається великий попит на зовнішніх ринках (зараз тут домінують агрохолдинги та великі сільськогосподарські підприємства), то скасування мораторію на нього ніяк не вплине. Інша річ – розвиток малого та середнього сільгоспвиробництва, від якого значною мірою залежить економічний та соціальний розвиток села

Сьогодні в сільській місцевості мешкає третина українського населення. Переважна його більшість має у вла-

дності землю, тож може годувати себе, свої родини, а разом – і державу. Та парадокс полягає в тому, що за нинішньої системи аграрного виробництва, яке переважно базується на орендних відносинах, малим та середнім сільгоспвиробникам важко знайти в ній собі місце. За технічним, технологічним оснащенням, фінансовим забезпеченням і за багатьма іншими параметрами вони значно поступаються тим же агрохолдингам. От і виходить, що селяни мають у власності гектари найкращих у світі чорноземів і водночас переважно бідують, покладаються на державну допомогу.

Тому розвиток сільського господарства після скасування мораторію ми маємо спрямувати таким чином, щоб від нього мали зиск саме дрібні та середні сільгоспвиробники. Понад усе – сімейні фермерські господарства. Наше бачення – на першому етапі до набуття права на землю сільськогосподарського призначення мають долучатися саме дрібні та середні сільськогосподарські виробники – громадяни України. Держава мусить всіляко їм допомагати, зокрема, відкривати спеціальні кредитні лінії або лінії з компенсації відсоткових ставок. Навіть можна використовувати допомогу зовнішніх донорів. Вони на це підуть, бо це сприятиме переходу нашого сільськогосподарського виробництва на цивілізовані рейки розвитку.

- На сході країни відбуваються бойові дії. Ситуація ускладнюється економічною кризою, фінансовою та ціновою нестабільністю. Чи варто в такій непростій ситуації запроваджувати механізм купівлі-продажу землі? Чи не станеться так, що селяни продадуть свої гектари за доволі значні суми, котрі вже невдовзі через високий рівень інфляції перетворяться на копійчані?

- Щодо доцільності скасовувати мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення у цей непростий період, коли на сході країни, по суті, триває війна, існує дві думки. Перша – не вдаватися до кардинальних змін в економічному житті аж до повної нашої перемоги. От тільки її прихильники не можуть сказати, як довго нам на неї чекати.

Другий варіант мені більше імпонує – економічні реформи слід запроваджувати навіть за наявної антитерористичної операції. Вони посилять економічне підґрунтя нашої країни, прискорять розвиток національної економіки в цілому і аграрного сектору, зокрема.

Тепер стосовно економічної кризи та її наслідків. Скажу відверто – в умовах, коли падіння виробництва валового внутрішнього продукту в поточному році очікується в розмірі 5,5%, а показник інфляції – на рівні 35%, будь-які заощадження втрачатимуть свою вартість. І селяни, якщо вони продадуть свої земельні ділянки, одержать за них гроші, можуть у цьому наочно переконатися.

Але коли мораторій скасовується, держава не повинна

стояти осторонь. Вона має активно працювати з власниками земельних ділянок, доводити їм, що за несприятливих економічних умов недоцільно продавати свої гектари навіть за великі гроші. Бо з часом отримані кошти можуть знецінитися.

- Як у нинішню непросту політичну та економічну ситуацію вписується ваш намір провести регульовану земельну реформу?

- Маю сказати - дуже добре вписується. А інакше й бути не могло. Бо ми, розробляючи свої пропозиції, враховуємо нинішні політичні та економічні реалії. Наш прогноз - на першому етапі покупців буде менше, ніж продавців. Отож, ціни на землю будуть невисокими. Це, до певної міри, змусить деяких власників землі від-

мовитися від своїх попередніх намірів продати її. У цей час навколо земель сільськогосподарського призначення не буде ажіотажу. Відтак, значно поменшає спекулятивних операцій. Якщо земля й продаватиметься, то тим, хто її обробляє.

За цей час ми зможемо зняти психологічну, а у певній частині нашого населення й політичну недовіру до земельного ринку. Це у подальшому полегшить непросту роботу в земельній сфері.

*Михайло ВЕРНИГОРА,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань
20 травня 2015 року*

Кролики – це не лише цінне хутро: як поради спеціалістів допомагають розвивати малий бізнес на селі

Вирощування кролів в Україні сьогодні не вважається пріоритетною галуззю. Дехто навіть жартує, що активним кролівництво було тоді, коли існувала мода на кролячі шапки та шуби. Тепер це хутро не в ціні, зате м'ясо – дороге, не кожен може дозволити собі його купити, ось вухастими звірятками не дуже й займаються.

Спеціалісти Проекту USAID «АгроІнвест» побачили інші перспективи кролівництва в нашій країні. На їх думку, таке сільгоспвиробництво може допомогти заснувати та розвинути власну справу навіть тим селянам, які бізнесом зовсім не займалися. А результати їх успішної праці неодмінно порадують всіх споживачів.

На чому ґрунтуються такі оптимістичні прогнози? Хто конкретно зможе допомогти кролівникам-початківцям вдосконалюватися у виробництві та реалізації своєї продукції? Розмовляємо про це з керівником напрямку «Стимулювання доступу аграріїв до фінансування» Проекту USAID «АгроІнвест» Наталією ЛІЩИТОВИЧ.

- Чому «АгроІнвест» звернув увагу саме на кролівництво?

- Один із напрямків роботи Проекту – розширення агрофінансування, тобто, кредитування малих та середніх сільгоспвиробників. Для здійснення цієї діяльності «АгроІнвест» працює з партнерами, серед яких особливо важливе місце посідають кредитні спілки України. У нинішній кризовий період розвитку економіки нашої країни обсяги агрокредитування явно недостатні, і для невеликих господарств саме кредитні спілки залишилися практично єдиним джерелом кредитування.

Найбідніші верстви сільського населення мають вкрай обмежений доступ до фінансування. Серед них чимало переселенців з інших територій країни, для яких це питання виживання в нових умовах. У них бракує заставного майна для того, аби отримати якесь фінансування для розвитку серйозного бізнесу, нема напрацьованих ділових зв'язків та партнерів. Також у селах багато й інших малозабезпечених мешканців, які, зокрема, працюють у сільській інфраструктурі, у школах, лікарнях тощо. Для цієї категорії селян важливим є питання, яким видом діяльності зайнятися, аби отримати додатковий прибуток, і де одержати необхідні фінансове сприяння та консультативну допомогу. Ці питання ми обговорили з кредитними спілками, з якими працюємо. Вони згуртовують багато тисяч сільських мешканців, працюють з ними, чудово знаються на ситуації в сільських регіонах. Саме деякі з наших партнерських кредитних спілок і порадили нам зверну-

ти увагу на виробництво продукції кролівництва. Коли ми познайомилися конкретно з цим видом виробництва, то зрозуміли, що ця галузь доступна навіть для малодосвідчених у цих питаннях людей, з обмеженими «виробничими потужностями», тобто, для тих, хто має, принаймні, невеликий простір для розташування кролячих кліток. Окрім того, для започаткування кролівництва не потрібні великі капіталовкладення на старті. Так, якщо власних коштів недостатньо, певна фінансова підтримка необхідна, і її за розвитку такої програми готові надавати кредитні спілки. При цьому вони стають справжніми консультативно-технологічними майданчиками для розвитку такого виробництва – місцем, де кролівники-початківці та ті, хто вдосконалюється у своїй справі, завжди зможуть отримати кваліфіковану технологічну рекомендацію, пораду щодо пошуку ділових партнерів. Приміром, для закупівлі кормів, ветпрепаратів, збуту продукції, допомоги в розрахунку необхідних грошових потоків для свого малого бізнесу, не кажучи вже про надання необхідних кредитних коштів.

- Чому ви акцентуєте увагу на перспективності кролівництва для дрібного бізнесу?

- Бо це передбачає уже самий технологічний процес. Якщо селянин тримає птицю для покриття власних потреб, це нормально, але для входження у птахівничий бізнес вже треба думати про те, як конкурувати з наявними великими підприємствами, птахофабриками, принаймні, за собівартістю продукції, і це вже не-

просто питання. А вирощувати кролів для продажу можна навіть в умовах особистих селянських господарств. У цьому випадку індустріальних підходів не треба, оскільки ринок продукції кролівництва наразі не зайнятий великими виробниками, і попит на таку якісну продукцію, особливо у великих містах, помітно випереджає її пропозицію.

Разом із досвідченими спеціалістами-кролівниками ми розрахували економічну ефективність заняття таким видом діяльності. Виходить, що трудовий внесок члена родини складає фактично один день на тиждень. Тобто, шкільний учитель, фельдшер, працівник сільради цілком спроможний свого вихідного дня зайнятися чищенням кліток, встановленням нових, вакціонуванням поголів'я, відсадженням молодняку тощо. Підвезення корму, збут готової продукції також можна організувати цього дня, особливо, якщо згуртуватися з діловими партнерами. Розрахунки фахівців-практиків показують, що в середньому по Україні за наявності 24 кролематок чистий прибуток родини, яка займається кролівництвом, складає не менше 4-6 тис. грн. на місяць. Для багатьох людей, у яких середня зарплата, скажімо, 2-3 тис. грн., такий додатковий дохід зовсім не зайвий, чи не так?

За меншої кількості кролематок родина зможе, насамперед, забезпечити своє власне споживання. Всі ми знаємо про те, наскільки це м'ясо корисне, воно є чемпіоном з питомого складу білка, перевершуючи, скажімо, навіть м'ясо птиці. А печінка кролика за своєю біологічною цінністю, за твердженням вчених, перевершує навіть чорну ікру. І саме з кролячого м'яса рекомендовано розпочинати прикорм дітей грудного віку, це прекрасний дієтичний продукт здорового харчування.

- Якою роботою в цьому напрямку займається Проект «Агроінвест»?

- Ми проводимо, в першу чергу, тренінги-навчання для малих сільгоспвиробників – членів наших партнерів, кредитних спілок у різних областях України. Таких партнерських кредитних спілок у нас зараз 49. Ми розпочали нашу програму з проведення двох тренінгів для кредитної спілки «Вигода (м. Стрий, Львівська область)». Виявилось, що тема викликала неабиякий інтерес у населення. І в квітні-травні у нас заплановано вже 15 таких тренінгів.

Саме реакція селян надихнула нас активізувати цю роботу. Бо люди почали звертатися до кредитних спілок із своїми планами та пропозиціями.

- Як ви вважаєте, чим обумовлений такий інтерес до тренінгів?

- По перше, ці тренінги ведуть відомі фахівці-практики з успішним багаторічним досвідом роботи на всіх стадіях технологічного процесу, включаючи добір порід, проектування та встановлення кліток, ветеринарний супровід, виробництво та закупівлю кормів, маркетинг та збут готової продукції. Їх програма пропонує, насамперед, практичні поради для початкового етапу. Але, zarazom, дається повна уява про весь виробничий цикл з наданням усіх партнерських контактів, необхідних для успішної роботи на кожному етапі виробничого циклу.

Приміром, шкільна технічка з міста Жидачів Львівської області хоче розпочати вирощувати кроликів. У неї перше питання – де взяти клітку, яку клітку, скільки вона може коштувати, куди та як її встановити – у затінку чи на сонечку тощо. Вакцинація тварин – чим, коли і як вакціонувати, від яких хвороб? Скільки ін'єкцій можна зробити одним шприцом? Тут тренінг дає відповіді на найдрібніші питання.

Ідемо далі. М'ясо отримане, сім'я нагодована. Та поголів'я зростає, куди та як збувати це м'ясо? Як забивати тварин, що робити з хутром? Хто купить продукцію та де?

Шкільній технічці успішно доставити свого кролика до Львова і там продати – питання складне. Та якщо кілька виробників кролячої продукції того ж Жидачівського району об'єднаються, вироблятимуть кроляче м'ясо та зможуть гарантувати певні торгові партії, справа стане прибутковою та перспективною. Окрім того, спільними зусиллями їм вигідніше закуповувати корми за оптовими цінами, що знижує собівартість продукції, а також вакцини.

Хто ж допоможе шкільній технічці розрахувати весь цей процес, правильно його впорядкувати та виконувати? Наша відповідь – кредитна спілка. Там спеціалісти підкажуть і складуть бізнес план для тих сільських жителів, які мають намір займатися кролівництвом.

- Чому кредитні спілки зацікавлені займатися такою справою?

- Бо в цьому закладені і їх перспективи. Кредитні спілки зацікавлені не стільки і не лише в тому, аби просто позичити гроші і на цьому заробити. Ні, насправді вони зацікавлені в тому, щоб розвинути та зміцнити своїх позичальників. Зміцнити їх технологічно, укріпити їх бізнес. При цьому, згуртовуючи таких сільгоспвиробників, надаючи їм технологічну, консультативну та фінансову підтримку, кредитна спілка, в свою чергу, також зростає й розвиватиметься, отримуватиме більше фінансові можливості, надаючи для сільського бізнесу постійно зростаючу потужну базу для розвитку.

Сьогодні один із важливих напрямків для них – подолання сільського безробіття, розвиток малого та середнього сільського бізнесу. Тому й пропозиції для цього вони вносять нестандартні та цікаві. І селяни їх охоче приймають. Ми бачимо приклад того, коли ініціатива пропонується на зустрічних напрямках.

- Що треба зробити для того, аби стати учасником програми?

- Треба звернутися до кредитної спілки, що розташована в цій області та є нашим партнером. У багатьох кредитних спілках є відділення в районних центрах, навіть у селах. Якщо не вдається знайти такі контакти, можна звернутися до Проекту «АгроІнвест», повідомити свою адресу, і ми допоможемо зв'язатися з такими спілками.

- У яких регіонах уже реалізується програма Проєкту «АгроІнвест»?

- Зараз ми працюємо над розвитком кролівництва у Львівській, Харківській, Херсонській, Рівненській, Хмельницькій, Чернігівській, Черкаській областях. Кредитні спілки саме цих областей заявили нам, що вбачають у цьому велику перспективу для своїх нинішніх та потенційних членів.

Особливо велику увагу приділяємо Харківській області, тому що там велика кількість переселенців. Вони потребують ефективної, термінової підтримки в ідеях та конкретної допомоги. Сподіваємося, що наші напруження згодяться багатьом із них. Партнерська кредитна спілка активно працює в усій області. Інколи на тренінгах для кролівників навіть місць для всіх бажаних бракує...

Активна реалізація програми проходить впродовж трьох місяців: у квітні, травні, червні. Її продовження залежить від подальшого запиту. Поки що запит колосальний. І ми уважно вивчаємо результативність цієї роботи.

- Чи залучаються місцеві органи влади до реалізації цієї програми?

- Не можу сказати, що ми їх активно залучаємо, хоча вдячні за зацікавленість у реалізації цієї програми. Найактивнішу позицію посіла Львівська обласна державна адміністрація, як і в багатьох інших питаннях, пов'язаних із розвитком сільського господарства. Ми також працюємо з Херсонською ОДА - там теж помітні

велика увага та інтерес. Область орієнтована більше на інші галузі агровиробництва, кролівництво там не сильно розвинене. Та в них теж виникає питання тих самих переселенців та виживання окремих родин, допомоги дрібним сільгоспвиробникам.

- Де та на яких умовах учасники програми продаватимуть м'ясо кроликів?

- Це – бізнес, він залежить від напрацьованих зв'язків, укладених контрактів. Але у випадку тієї ж Львівщини, думаю, ринок «Шувар» - це вже можлива точка для такого збуту. Окрім того, маркетингові та збутові контракти підказують тренери під час тренінгів. Наприклад, можна розглянути можливість обміну одного кролика в живому вигляді на корми, необхідні для вирощування двох інших кролів. Варіантів багато, головне – не сидіти склавши руки і не журитися через те, що нема чим зайнятися, що «все пропало». Слід активно шукати реальні можливості, особливо в тих випадках, коли вже проведена величезна робота, з'явилися потенційні партнери, є реальні, працюючі можливості отримання консультативної допомоги та фінансової підтримки на всіх етапах виробництва продукції.

- Хто контролюватиме якість, в тому числі, безпечність продукції, яку кролівники-учасники програми продаватимуть на організованих ринках?

- Це визначається конкретною роботою з конкретними ринками. Згідно із законом, сьогодні дозволяється робити забій кроликів у приватних господарствах, та зрозуміло, що при нарощуванні обсягів виробництва необхідне виконання вимог законодавства з утилізації відходів, тобто, на практиці необхідний забійний цех. Ось саме його і можуть організувати кролівники колективними зусиллями, коли згуртуються та отримають фінансову підтримку. Безумовно, є певні вимоги та стандарти для обладнання, стандарти якості, вимоги до утилізації, і все це має бути забезпечене. Це звичайний операційний момент діяльності, і з розвитком свого бізнесу ним обов'язково треба буде займатися. З досвідом це робити буде простіше. Але сьогодні важливо з чогось розпочати.

*Тарас ТЕРНІВСЬКИЙ,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань
25 травня 2015 року*

Проект USAID АгроІнвест

Вул. Володимирська, 4,
2-й поверх
м. Київ, 01001 Україна
Тел.: (+38044) 232-97-55
Факс: (+38044) 232-97-56

www.agroinvest.org.ua

Моя земля – моє право

Уже третій рік Проект USAID АгроІнвест спільно з Українським освітнім центром реформ (УОЦР) розпочав інформаційно-просвітницьку кампанію з питань права власності на землю **"Моя земля – моє право"**.

Метою проведення інформаційно-просвітницької кампанії з питань права власності на землю є підвищення рівня обізнаності громадян – власників земельних ділянок про їхні земельні права, популяризація практики створення на місцях асоціацій дрібних землевласників, які сприятимуть захисту їх інтересів та посиленню позицій у переговорах з орендарями, просвіта громадян – дрібних землевласників – з метою формування в них спроможності приймати поінформовані рішення щодо купівлі-продажу земельних ділянок в умовах працюючого ринку сільськогосподарської землі, просвіта власників дрібних фермерських господарств з метою формування в них спроможності захистити свої господарства в умовах функціонуючого ринку землі (включно з просвітою з питань доступу до кредитів на придбання земельних ділянок та викупу на виплат; реструктуризації фермерських господарств тощо), роз'яснення цільовим аудиторіям змісту останніх законодавчих новацій, їх впливу на земельні права, ризики та можливості, що виникають у зв'язку з їх ухваленням, інформування всіх цільових категорій населення про наявних на місцях надавачів правової допомоги з надійною репутацією.

Зasadничим принципом проведення інформаційної кампанії є скоординоване як тематично, так і в часі поширення інформації в телевізійних і радіопрограмах, в радіо- і відеосюжетах, на засіданнях Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, через Інтернет, у друкованих інформаційних матеріалах, в ухвалі проведення прес-турів. Така часова і тематична єдність дозволяє досягти ефекту масованого інформаційного впливу.

Радіо- і телевізійні програми транслюються на загальнонаціональних каналах. Обласними державними телерадіокомпаніями будуть запропоновані змонтовані програми для ретрансляції.

Усі випуски радіопрограм, телепрограм, ток-шоу на радіо, відео- і радіосюжети можна прослухати або переглянути на веб-каналі [YouTube](https://www.youtube.com).

Тематично узгоджені з радіо- і телевізійним продуктом інформаційні матеріали (коментарі, інформаційні повідомлення, інтерв'ю, аналітичні та роз'яснювальні матеріали) розміщуються на сайтах УОЦР, Проекту АгроІнвест та адресно поширюються серед журналістів, які спеціалізуються на висвітленні земельної тематики, та редакції центральних та місцевих ЗМІ, що ведуть рубрики з питань реформування земельних відносин. Поширювані у такий спосіб інформаційні матеріали пропонуються редакторам місцевих ЗМІ для безоплатного передруку та журналістам як фактаж в авторських публікаціях.

Проблеми, які виносяться для обговорення в ході проведення засідань Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань та прес-турів, споріднені з підготовленими інформаційними матеріалами, радіо- і телевізійним продуктом. Інформаційні матеріали, анонси радіо- і телевізійних програм, засідань Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань та останні новини про реалізацію програми "Моя земля – моє право" розміщуються на сайтах УОЦР і Проекту АгроІнвест.

Сторінка Національного прес-клубу у [Facebook](https://www.facebook.com)

У травні 2015 року було підготовлено:

Інформаційні матеріали для ЗМІ:

- Система GlobalGAP дає перспективи українським аграріям
- Павло Кулинич: «Я прихильник поступового скасування мораторію»
- Кролики - це не лише цінне хутро

Радіопередачі:

- 26.05.2015 "Чи треба удосконалювати стратегію розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки?"
- 19.05.2015 "Чи треба відмінити спеціальний режим оподаткування аграріїв?"
- 12.05.2015 "Дорадництво у контексті якості та безпечності сільськогосподарської продукції"
- 05.05.2015 "Чи буде оподатковуватися нежитлова нерухомість українських селян?"

Випуск цього Вісника став можливим завдяки ширій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст випуску є винятковою відповідальністю авторів та необов'язково відображає точку зору USAID або уряду США.